

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . .	12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . .	6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Emlékezzünk!

Zombor, július 3.

A Bács-Bodrog, vármegyei és a Zombori Függetlenségi és 48-as Párt hivatalos közlönye legutóbbi számában ismeretes módon, sajtóbírótság elé való szellemeskedéssel és szeretettel igyekszik csuffá tenni azt a küldöttségjárast, mely a verbászi kerület választó polgárainak üdvözlétét vitte fel a kerület képviselőjének, báró Vojnits Istvánnak valóságos belső titkos tanácsossá való kinevezése alkalmából.

Hogy az üdvözlések, melyek közéletünknek különböző tényezői részéről érték a legfőbb helyről kitüntetett férfit, „először csak visszatetsző, később azután nevetséges, most már pedig egészen unalmas buta komédiázások”; hogy a verbászi kerület választó polgárainak tisztelgése „a Vojnits-féle bálványimádás izléstelen komédiájának a negyedik felvonása” vagy éppen negyedszer „felmelegített káposzta”; hogy Perczel Dezső és báró Vojnits István „együtt bábáskodtak a bűnben fogantatott *zabigyereknek*, az ugynevezett *munkapártnak* a születésénél”: ezeket s a többi már eddig kinyílt szebbnél-szebb stílusvirágokat nem óhajtjuk mel-

tatni, először azért nem, mert nem tartjuk egy politikai lap, hanem egy stilsztikai revue tisztéhez tartozónak, másodsor pedig azért nem, mert őszintén megvallva teljesen érzéketlenek, fogékonytalanok vagyunk szépségeik iránt. Legfeljebb azt a szerény észrevételünket kockáztathatnók meg, hogy a mi párt-szenvedélytől meg nem rontott izlésünk szeriut nem az *általánosán elismert érdem*, hanem az *általánosán ismert érdemtelenység* ünneplése a „buta komédiázás.” Pedig egy-két év előtt épen nálunk láttunk ilyet is.

Annak fessegetésébe sem ártjuk magunkat, van-e s ha van, a büntető törvénykönyv mely szakaszába ütköző vétség van abban a kiszólásban, hogy „a verbászi kerület legfalánkabb mungói *illő napidíj és teljes ellátás mellett* nagy műlelkességgel végig csinálták a hódoló körmenetet Budapesten” s hogy „a főváros közönsége bizonyára jóízűt kacagott a bácskai *Haluska Jánosokon*” s hogy „egy talpig svaregelb társaságban — stilszerűen — a kulaikat illetve a vezérszerep” azon oknál fogva, mert „hiszen ismeretes a nemzeti ellenállás idejéből, hogy akinek nem akarták nyersen a szemébe vágni, hogy: *áruló, darabont, vagy muszkavezető*, arra egy-

szerűen így szóltak rá: „*Te kulai!*” Ugyancsak kettős okon nem ártjuk bele magunkat, először azért nem, mert nem vagyunk sajtóvétségben bíraskodó esküdtszék, másodsor azért nem, mert ha az volnánk is, azok a legfalánkabb mungók nem terjesztették elénk a vádat. De azt az erőnek erejével feltolakodó gondolatunkat el nem nyomhatjuk, hogy bizonyos szállás külön *szokásos* — mert igazán minden alkalom nélkül való — *etetéséről és itatásokról* tudna regélni.

A szóvirágok és a sértések kérdéseit nem bolygatjuk, de igenis vállaljuk a cikk politikai részének taglalását, állván a felszólítás elé, melyet a verbászi küldöttség tiszteletére adott lakomán elhangzott politikai kijelentések bírálata kapcsán intéz a báróhoz s általa mindenkihez, aki vele egy párt-on van.

Nos mi visszaemlékezzünk 1906-ra, mikor a *bácskai 17 képviselő közül 13 függetlenségét választottak*, csak valamivel elfogulatlanabbul vagy — ha jobban tetszik — valamivel hivebben, mint az emlékeztető, ki a következményre hiven emlékezik, mert az a függetlenségi párt-nak kedvez, ellenben a következmény okaira hamisan, nyilván, mert a valódi

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit
::: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? :::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikkeket nagymennyiségben egyenest a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
::: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LE G F I N O M A B B minőségű :::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. ➡ ➡ ➡ ➡

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA” pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA”	igen finom keverék	1 kilo	. . .	3-60 K
”	Sebastiano	”	1 kilo	. . . 4-— K
”	Ceylon	”	1 kilo	. . . 4-40 K
”	Kingston	”	1 kilo	. . . 5-— K
”	Karlsbadi	”	1 kilo	. . . 6-— K
”	gyöngykávé	”	1 kilo	. . . 4-40 K

1 postacsomag 4 1/2 kilo vételnél bérmentve. ➡ ➡ ➡ ➡ Kérjen árjegyzéket!

okok a párt győzelmét nem mutatnák oly kívánatos színben. A választás eredménye ugyanis nem azért volt a függetlenségi pártra olyan kedvező, mert akkor egyszer „szabadon, hivatalos erőszaktól menten és vesztegetések által meg nem mértelyezve, lelkiismerete szerint szavazhatott a nép“, hanem egyszerűen azért, mert a szabadelvű párt vezérférfiainak megállapodása szerint a 67-esek egyetlenegy kerületben sem állítottak jelöltet. Az is csak féligazság, hogy az alkotmánypárt 3 és a néppárt 1 mandátumot csak a pártközi paktum jóvoltából kapott, mert a függetlenségi párt pl. az apatini kerületben az alkotmánypárti s a bácstóvárosi kerületben a néppárti jelölttel szemben is állított jelöltet, de elbukott.

Hogy hol volt hát akkor az a híres *hatvanhetes hitvallás*, és hol volt a verbászi kerület lelkes ragaszkodása Vojnits báróhoz, erre a büszke kérdésre nem óhajtjuk mi megadni az alázatos feleletet, hanem utasítjuk érte a legmegbízhatóbb forráshoz, a legilletékesebb tényezőkhöz, a koalíciós korszak függetlenségi főispánjához, kinek ez a hitvallás és ragaszkodás nem egyszer tette kellemetlenül forróvá a székét, mikor a cikkíróéhoz hasonlóan hűtelen emlékeztető s azonfelül a közigazgatásban tapasztalatlan függetlenségi párti tanácsadók sugallatára szembehelyezkedett velők.

Meg, megvolt ez a hitvallás és ragaszkodás valahol — a volt függetlenségi főispán tudja, hol — és választott hatvanhetes meggyőződésű tisztviselőket és választott — szinte bihetetlen — hatvanhetes elvű törvényhatósági bizottsági tagokat a függetlenségi uralom alatt is. S mert való igazság, hogy megvolt, az is bizonyos, hogy 1906-ban a szabadelvű uralom után épügy keresztül tudta volna vinni jelöltjeit, ha állít, mint ahogy keresztülvitte az egész vonalon végig 1910-ben a függetlenségi kormányzat után. Az pedig, hogy Bács-Bodrog vármegyében a hatvanhetesek el nem tántorodtak

régi hitvallásuktól s nem hódoltak be a sokat ígérő koalíciónak, mint más vármegyékben, ország-világ tudomása szerint egyes egyedül báró Vojnits István érdeme. Tehát ha mondta, hogy ő mindig megtartotta az ő vármegyéjét a hatvanhetes hitvallásban, akkor nem hetvenkedett, hanem szinigazat mondott.

De szívesen emlékezünk 1910-re is a nemzetiségi politika szempontjából s mert híven emlékezünk, Tisza Istvánal együtt büszkén valljuk e kérdésben is azt a Vojnits Istvánt mesterünknek, ki csak úgy volt hajlandó elfogadni nemzetiségi jelöltet, ha a munkapárt programját vallja minden fentartás nélkül, nem pedig azt a Justh Gyulát, ki ugyanakkor két magyar függetlenségi jelölt támogatása fejében hét kerületben ajánlotta fel támogatását nemzetiségi program alapján álló radikális szerb jelöltek részére.

És visszaemlékezünk 1910-re s mert jól emlékezünk, megbízhatóbb profétának tartjuk báró Vojnits Istvánt, kinek bizodalmit a választások eredménye fényesen igazolta, mint a zombori függetlenségi és 48-as pártot, mely kerek nyolcszáz szavazattal csalódott nagy garral hirdetett győzelmében. Ne vegye hát senki zokon tőlünk, ha a magyar nyelvű katonai biráskodást illetőleg is inkább hiszünk neki, ki a benyújtott törvényjavaslat alapján hirdeti, hogy meglesz, mint a zombori függetlenségi párt tollának, mely kormányellenes hangulatot kelteni hivatott céllal jósolja, hogy a magyar nyelvű katonai biráskodást akkor fogjuk látni, mikor a hátunk közepét.

Több elfogulatlanság, kevesebb szenvedély, több igazságszeretet, kevesebb pártgyűlölet hamarabb áthidalhatnák a közöttünk még mindig tátongó nagy szakadékot s hamarabb egyesíthetnének bennünket, amire ez országnak oly nagy szüksége volna, a közösen óhajtott célokért, a közösen gyűlölt ellenség ellen való együttes küzdelemre.

Előfizetési felhívás

„**BÁCSKA**“

XXXIV. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

Világkiállítás.

Még egyre kísért a magyar világkiállítás eszméje. Pedig végzetünk szerint a közkiállítások ma már nem felelnek meg azoknak a céloknak, melyeknek annak idején létesülésüket köszönhatték. A forgalom emelkedésével a közlekedés megkönnyítésével, az ipar és a kereskedelem óriás arányu fellendülésével együtt járt az, hogy épügy, mint a régi városok, a nemzetközi általános kiállítások is javarészt feleslegessé váltak. Az iparnak és a kereskedelemnek fejlesztését, a közönségnek oktatását és a nemzetek gazdasági és politikai helyzetének bemutatását ma már más eszközökkel is elérhetjük, mint nagyszabásu, költséges kiállítások rendezésével.

A nemzetközi általános, az ipar, kereskedelem, művészet és tudomány minden ágára kiterjedő kiállítások rendezésén fáradoznak és ezek a kiállítások minden tekintetben inkább és biztosabban vezetnek is célhoz.

Nagyszabásu nemzetközi általános kiállítás, — mert csakis igen nagy arányu, az eddigieket felülmuló attrakciókat nyújtó kiállítással lehetne eredményeket elérni, — oly költségekkel járna, melyek nem állnának távolról sem arányban a várható sikerrel. A mellett a költségeket legnagyobb részben nem is azok viselnék, a kik a

Rózsakiállítás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy **Zomborban július hó 2—16-ig, a sajátnevelésű rózsaiskolámban**

legegyszerűbb a **Csonoplyai-utról kiindulva jobbról balra a temető mögött. ISKOLÁK vagy**

EGYLETEK előre bejelentésüket a főüzletemben kérem.

A kiállítás beléptidij nélkül, egész nap nyitva áll.

Mégegyszer becses figyelmüket felhívom : : s maradok kiváló tisztelettel : :

KIÁLLITÁST

rendezek. A n. é. közönség figyelmét felhívom arra, hogy nem a Rákóczi-úti főüzletemben, hanem a nagyszerbtemető mögött fekvő telepemen tartom. Közlekedés

GOESER ANTAL,

3-1 mű- és kereskedelmi kertész.

kiállítás esetleges hasznait élveznék. A szállodák, vasutak, színházak, mulatóhelyek, kisipar, detail-elárúsítás stb., melyek leginkább látják a kiállítások hasznát, legkisebb mértékben járulnak a költségekhez, a legkisebb áldozatot hozzák. A tulnyomó teher a székesfővárosra és az államra, a melyek még részben, de igen kis részben a fogyasztási adóbevételekben némi, de aránytalanul csekély bevételhez jutnak, — tehát az adózó polgárookra és a nagyiparra hárul és ezek kénytelenek a kiállítás költségeit viselni.

De különben nem értünk egyet azzal a nézettel, hogy a közép- és kisipar fellendülése várható a kiállításoktól. Mai termelésünk és kereskedelmünk jellege mindinkább nemzetközivé válik és helyi jelentősége mindinkább csökken. A nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokat és a kiviteli kereskedelmet többé nem a nemzetközi általános kiállítások teremtik és erősítik meg. Közép- és kisiparunk és detail-kereskedelmünk, ha kiállításoktól egyáltalán várhat fellendülést, csakis oly kiállításoktól várhatja, melyek az illető iparágak országos, esetleges nemzetközi bemutatására szorítkoznak. De általános nemzetközi kiállításokon eltörpül úgy kis-, mint nagyiparunk a külföldi ipar aránytalanul nagyobb fejlettsége mellett. Büszkélkedni alig négy-öt iparággal van okunk.

Nincs is meg az anyagi erőnk nagyszabású kiállítás rendezésére. Nagy nemzetközi kiállítás, mely sokadalmat, esődületet, idegenforgalmat akar teremteni, oly kiadásokkal jár, hogy azokat a mai viszonyok között előteremteni lehetetlen, mert sem az államtól, sem a társadalomtól, sem az ipartól, vagy a kereskedelemtől nem kívánhatjuk meg. Lehetséges ugyan, hogy a kiállítás nem járna deficitel. De józan mérlegelés mellett inkább deficitre számíthatunk, mint fölöslegre. Mert a kiállítást, ha nemzetközi közönséget akarunk Budapestre hozni, amihez különleges attrakciókat kell nyújtani, nem rendezhetjük a városligetben, a meglevő iparsarnokban, hanem új területen, külön e célra létesítendő épületekben. Az új terület rendezése, csatornázása, befásítása, parkozása, világítása, az építkezés aránytalanul nagy befektetést kíván s nagy összeget emészt.

A német birodalom kormánya, mely minden eszközt megragad, hogy a német ipart és kereskedelmét fejlessze, még egyetlenegy nemzeti kiállítás rendezését sem merte megkockáztatni, jóllehet már több ízben komolyan és alaposan foglalkozott ily kiállítás rendezésének eszméjével; de eddig még mindig csak speciális nemzetközi kiállításokat létesített.

Nem tagadható az sem, hogy nagy általános jellegű közkiállítás rendezése nemcsak szakértelmet, hanem sokoldalú tapasztalatot is kíván.

Le kell tehát egyelőre mondanunk arról, hogy nagy nemzetközi általános kiállítás révén keressünk üzleti összeköttetéseket és erősítsük meg a meglevőket a külfölddel, hogy ily kiállítással mutassuk meg versenyképességünket, hogy kiállítás útján emeljük idegen-

forgalmunkat és hogy ezen az uton találjunk új eszközöket gazdasági életünk fellendítésére.

H I R E K.

Kinevezés. Öfelsége Kleszky Ottó honvédezeredest, az újvidéki zászlóalj parancsnokát a pécsi 19. honvédegyalozzered parancsnokává nevezte ki.

Helyreigazítás. Örömmel jelentjük, hogy a tudósítás, mely szerint Évinger Mihály s. jegyző a múlt napokban életuntságból felakasztotta magát, a valóságnak meg nem felel. Maga Évinger Mihály tiszakálmánfalvai jegyző — nem pedig segédjegyző — cáfolja meg a hirt hozzánk írt levelében. Amily mértékben örülünk a hír valótlanágának, ép annyira megrójuk a lelketlen tréfagyártást, mit hírszolgáltatás örve alatt némelyek még mindig megengednek maguknak.

A vármegyei tűzoltószövetség tüzoltói tanfolyamának befejezése. A vármegyei tűzoltó szövetség június hó 12-dikétől 15 napos tüzoltói tanfolyamot rendezett, melybe olyan községek küldöttek ki hallgatókat, ahol a tüzoltóság még nincsen szervezve. A tanfolyam vezetésével Milassin Andor Szabadka szab. kir. város hivatásos tüzoltóságának parancsnoka volt megbízva. A tanfolyam záró vizsgáját június hó 25-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a zombori önkéntes tüzoltótestület mászóházánál tartották meg ifj. Vojnits István szövetségi elnök távollétében Vermes Bélának, a szabadkai önkéntes tüzoltótestület parancsnokának és városi tűzfelügyelőnek elnöke mellett. A vizsga alkalmával meggyőződést szerztünk arról, hogy a tanfolyam hallgatói úgy az elméleti, mint a gyakorlati ismeretekben a legelemibb teendőktől kezdve fel a mai modern tüzoltási teendőkhöz és feekendő szerelésig alapos oktatást nyertek s ez elsajátított ismereteiket községeikben tüzoltó testületek szervezésében mint uttörők érvényesíteni is képesek lesznek. A vármegyei tűzoltószövetség az évről-évre tartandó tanfolyamok révén a megye területén levő községekben a tűzrendészet jövőjét fokozatosan biztosítja, amennyiben a községek szakavatott tüzoltókat nyernek általok. A tanfolyam előadói voltak Milassin Andor tűzfelügyelő, Gardalits Lajos, a bajai járás tűzfelügyelője, Köhler István budapesti szivattyú- és tüzoltószergyár-tulajdonos és az országos tüzoltószövetség előadója, Szigeti István ügyvezető alelnök, Tóth Ernő, a vármegyei tüzoltószövetség titkára és dr. Barta Antal, a szabadkai önkéntes mentőcsapat parancsnoka. A vizsga igen nagy érdeklődés mellett ment végbe. A megye területéről több tüzoltótestület volt képviselve a vizsgán, hogy meggyőződést szerezzenek a hallgatók kioktatásáról. A tanfolyam hallgatói a tanfolyam látogatásáról díszesen kiállított látogatási bizonyítványt nyertek.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Csipő János újvidéki lakost a beszercebányai adóhivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

Térzene. Szerdán délután fél 6 órától fél 8 óráig az Erzsébet-ligetben térzene lesz. Belépődíj nincs. *Ütőhely ára 6 fillér.* Csak arra a személyre szól, aki azt megváltotta s — mint sajnos, többször megtörténik — másra át nem ruházható.

Maradvány	113-76 K
Június 24-én ütőhelyek után (331)	13-24 K
Június 28-án (165)	6-60 K
Július 1-én (299)	11-96 K
Összesen	145-56 K
Június 28-iki térzene	26—
Július 1-sei	26— 52— K
Maradvány	93-56 K

Saját termésű bor kismértékben való elárúsítása. Fölmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondta ki a közigazgatási bíróság, hogy a szőlőbirtokost saját termésű borának kismértékben való elárúsítása után a III. osztályú kereseti adóval megróni nem lehet.

Barát Armin ünneplése. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének Szabadkán tartott közgyűlésén tiszteletbeli elnökké választották meg Barát Armin királyi tanácsost abból az alkalomból, hogy a miniszterelnöki sajtóosztály vezetésével megbízott. Az erről szóló oklevelet egy 25 tagból álló küldöttség a napokban adta át az ünneplést lakásán. Művészi kivitelű értékes emléktárggyal lepték meg az ünneplést, aki családja körében fogadta a küldöttséget. Barát Armin meghatóttan mondott köszönetet.

Megnyitották a pécs-báttaszéki vasutat. A Dunántul rendkívül fontos, közgazdasági szempontból nagyjelentőségű vonala készült el. Ugyanis szombaton nyitották meg a pécs-báttaszéki 60 kilométer hosszúságú vasutat. A vasúti vonal, amely Pécestől kiindulva, Báttaszékig 11 állomással bír, a Dunántulnak rendkívül termékeny, iparvállalatokban gazdag vidékét szeli át.

A vadásztársaság közgyűlése. A zombori vadásztársaság folyó hó 9-én vasárnap délelőtt 11 órakor a megyeháza kistermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Igazgató jelentése az 1910/11. vadászévről. 2. Henneberg Sándor és Lallosevits István tagtársak kérvénye a tagok sorából való törlésük iránt. 3. Indítvány a tagdíjhátralékosoknak a tagok sorából való törlése tárgyában. 4. Csaplár József kérvénye 1910/11. évi tagdíjának elengedése, illetve leszállítása iránt. 5. A választmány indítványa a monostorszegi határ átvétele tárgyában. 6. Az 1910. évi zárszámadás elbírálása és a pénztáros felmentése. 7. Az 1911/12. évi tagdíjak megállapítása. 8. Az 1911/12. évi költségelirányzat megállapítása. 9. A kimélt területek kijelölése és a fácán vadászatának korlátozása. 10. A választmány indítványa a kocsiról való vadászat eltöltése tárgyában. 11. A lödijak megállapítása. 12. A választmány indítványa a löjegyzekek benyújtása és a löpénzek fizetése tárgyában. 13. A választmány indítványa a tagok létszámának felemelése tárgyában. 14. A választmány indítványa a kóbor kutyák lövéseért a vadőröknek adandó jutalom tárgyában. 15. Popovits Sebő és társainak panasza. 16. A társaság tisztikarának és választmányának megválasztása. 17. Esetleges egyéb indítványok.

Rádium gyógykezelés. A modern orvosi tudomány korszakot alkotó vívmányával foglalkoznak azok a feltűnést keltő tanulmányok, melyeket a kir. tudományos egyetem, továbbá His, Hoorden, Gudzent külföldi egyetemi tanárok stb. a rádiumnak az emberi szervezetbe való beviteléről és az ezáltal elért gyógyhatásokról az orvosi szak-sajtóban közölnek. A Szt. Lukácsfürdő gyógyforrásainak megállapított radioaktivitása ennek a balneologia terén mindig legmodernebb irányban haladó fürdő vezetőségét arra indította, hogy a Szt. Lukácsfürdőben rádium-emanatoriumot létesítsen. Az iszapfürdő épületében elhelyezett rádium-emanatorium már a legközelebbi napokban a betegek rendelkezésére fog állani és kapcsolatosan a Szt. Lukácsfürdőnek évszázadok óta híres fürdő és iszapgyógykezeléseivel, nagyban fog hozzájárulni az eddigi gyógyisikerek emeléséhez.

A táppénzek átruházása a munkaadóra. A munkaadó azon az alapon, hogy az alkalmazottaira nézve érvényes szolgálati és illetmény szabályzat szerint, az utóbbiak betegségeik esetében a munkaadótól lakást és teljes ellátást igényelhetnek, az alkalmazottakat megillető táppénznek saját részére való kifizetését nem igényelheti. Szolgálati és illetmény szabályzatban foglalt olyan rendelkezés, mely szerint az alkalmazottak annak ellenében, hogy betegségeik esetén a munkaadótól lakást és teljes ellátást kapnak, az őket megillető táppénzről a munkaadó javára lemondanak, joghatályiul nem bír. (Állami munkásbiztosító hivatal 5623. számú határozata.)

Országos vásár Topolyán. A topolyai országos vásár július hó 9 és 10-én lesz megtartva. A vásárra vészmentes községekből az állatok felhajtása meg van engedve

Uj vasuti állomás. Ujvidék törvényhatósági bizottsága már régebben felterjesztést tett, hogy Ujvidéken a futaki országúton, a máv. fővonalán egy új vasuti megállóhelyet létesítsen. A kereskedelmi miniszter értesítette Ujvidék városát, hogy a kérelmet teljesítette.

Felülfizetések. Junius hó 25-én a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlésének bezdáni fiókjá által tartott júniálison a humánus alap részére a következők voltak szívesek felülfizetni: id. Csirszka Konrád 10 K, ifj. Csirszka Konrád, Meszner István 4—4 K, N. N. 3 K, Havas Antal, Franck Lajos 2—2 K, Benedek Ferenc, Juhász András, Reiter Miklós, Katzenberger János, Fuderer Gyula, Szilágyi Dezső, Mészáros Lajos és Homólka Pál 1—1 kor. Kelseh János 60 fill. Boschán Salamon, Pucher Lőrinc és Obereiter Gerő 50—50 fill. Pázmán István, Obereiter Dezső, Novák Henrik, Benedek József, Spitzer Béla, Jeszenszky János, Major Péter és Jagodics Gyula 40—40 fill. Solr Manó 30 fill. Kemény József, Varga Ferenc és ifj. Jagica Ferenc 20—20 fill. E szíves hozzájárulásokért ez uton mond köszönetet a fiók vezetősége.

Füstölt hus eladása. A kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy élelmiszerkereskedők külön iparigazolvány nélkül árusíthatnak füstölt húst, hideg és meleg állapotban egyaránt.

Elgázolt a vonat egy katonát. Csütörtök éjszaka a csantavéri állomás közelében a vonat elgázolta Német József 86. gyalogezred 9. századbeli közkatonát. Német József Csantavérré ment haza, három heti aratási szabadságidőre. A zsufolt, bűzös teher szállító vasuti kocsi az állomás közelében kiesett és a vonat kerekei alá került. A vonat a katonának jobb lábát tövéből elvágta. Feltekerték a vonatra s bevitték Szabadkára. A mentőket telefonon értesítették a szerencsétlenségről, akik kivonultak a pályaudvarhoz s a haldokló közkatonát beszállították a kórházba. Reggel anélkül, hogy egy pillanatra is eszméletre tért volna, meghalt. Szüleit értesítették a szerencsétlenségről. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség a halálért.

A The Mutual newyorki életbiztosító társaság közlése 1911. évre szóló nyeresékimutatását azon kötvények után, melyek 1907. óta, tehát már az új amerikai biztosítási törvény és az új módosítások és tabellák alapján állították ki. A nyereségek természetesen kor és táblázatok szerint különböznek, de az itt közölt kis összeállítás meglehetősen pontos képét nyújtja a fényes és valóban páratlanul mondható átlagos eredménynek. Egy 35 éves egyén biztosítása után a három fő táblázat szerint (egyszerű haláleset, haláleset 20 évi és vegyes 20 évi díjzárattal) átlagban a következő nyereségek fizettek ki a díjak **százalékaiban** kifejezve:

Biztosítás után melyek költtek:	elsőéves nyereségek	másodéves nyereségek	harmadéves nyereségek	negyedéves nyereségek
1907-ben	10.71	13.48	16.03	20.50
1908-ban	12.39	15.12	19.63	—
1909-ben	14.12	18.83	—	—
1910-ben	17.50	—	—	—

Ezen adatok egyrészt az egy és ugyanazon kötvény utáni nyereségeknek évről-évre emelkedő tendenciáját tüntetik fel, míg másrészt fényesen bizonyítják a társaság virágzó állapotát, mely utóbbi különösen abból tűnik ki, hogy az intézetnek legszigorubb takarékosági elvhez ragaszkodó és az átveendő kockázatokat alaposan megválogató vezetősége azon kellemes helyzetbe jutott, hogy a legutóbbi 4 év óta már az elsőéves osztályoknál is évről-évre emelkedő haladást mutatott fel. Ezen egyszerű adatok mögött a legfényesebb eredmények rejtőznek, melyek az életbiztosítás terén valaha elérték és **valóban rekordszámoknak** tekintendők. A régebbi biztosítások után felosztásra kerülő nyereségek e részletes kimutatása még nem készülvén el, csak a legközelebbi napokban fog megjelenni.

Közgyűlés. A halas—regőcei vasut r. t. a napokban tartotta közgyűlését, melyen örvendetesen állapították meg, hogy a vasut személyi és áruforgalma állandóan növekszik.

Szabad a nősülés. Hír szerint öfelsége a király elrendelte, hogy a katonatiszti házasságoknál eddig megkövetelt óvadék töröltesse el. Ez a hír bizonyára örömet fog kelteni nemcsak katonáknál, de az uniformis iránt nagy vonzalmat érző leánykák szívében is.

Az ujvidéki vízvezeték. A próbakutat és próbaszivattyúzást e hó elején Farkas Kálmán min. osztálytanácsos, a közegészségügyi mérnöki osztály vezetője felülvizsgálta és megállapította a kut rendkívüli vizbőségét. Ugyanez alkalommal abban történt megállapodás, hogy a szivattyúzást folytatják, a vízmennyiség mérésére egy nagyobb vízmérőórát szereznek be, a vizet többször analizáltatják és a vezető rétegek geológiai elbírálására a földtani intézettől egy geológus kiküldését kéri.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden július hó 9-én d. e. 8 órakor a szegedi alsó szivattyútelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról július hó 8-án Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére**, vagy **Hirth János** ur és **Matuschek Béláné** divatüzlete címén **Zombor** (Kossuth-utca) vele tudatni. 3—2

Nyári színészet.

Műsor:

Kedd, július 4.: **Luxemburg grófja.**
Szerda, július 5.: Cabaret. **Vera Violetta.**
Csütörtök, július 6.: **Hercegisasszony.**
Péntek, július 7.: Felére mérsékelt helyárrakkal zóna előadásul: **Cigányszerelem.**
Szombat, július 8.: Cabaret. **Édes öregem.**
Vasárnap, július 9.: **Babuska.**
Hétfő, július 10.: **Muzsikuslány.**

*

Ugy hangzik a cím, mint valami szenzáció. Zomborba az alvásról és unalomról híres városba jött két vállalkozó, egy szállodás, ki saját költségén épített arenát és egy igazgató, ki nem félve e szokatlan voltától a dolognak, eljő és megkezdte az előadásokat, szubvenció és támogatás nélkül. Ha most a harmadik faktor a közönség és elfogadja az eszmét és ezt azzal bizonyítja, hogy eljár a színházba, akkor nyárára is biztosítva van a kulturélvezet Zombornak.

Az előadáson nem mulik, mert amit mi látunk, az nem nyári színészet, az nem más mint a téli előadások javított kiadása. A szezonnyitó **Cigányszerelem** előadásában megtaláltuk a téli színházi előadások összes előnyeit. Mezei Margit, Kassai Rózi, Halmos Gyula, Somogyi Károly, Kozma Hugó, Nagy Pál ép oly jók voltak mint télen, épúgy tetszettek mint akkor. Két szereplő javult óriási mértékben. A hangversenymester I. hegedűs, ki egy kiváló művész, és Zorika, kinek szerepét Görög Olga játszotta és énekelte. Görög Olgának hangja a kerthelyiséget teljesen betöltötte. Hangjának vitele, magasan messze esengő trillái, énekművészete, kifejező játéka, meghozták neki első debüté a teljes sikert. Az első előadást közepes számú közönség nézte végig a nézőtérrel és óriási

intelligens közönség — kiknek valószínűleg jegyárára nem tellett — hallgatta az utcaról, — a direktor nem nagy épülésére. Mert szép, szép a lelkesedés és művészet pártolás, de mit használ, ha csak addig tart, míg pénzbe nem kerül.

Második előadásnak a **Millió** került műsorra. Egy ugynevezett mózi-darab, élénk kacagtató helyzetekkel. Gózon, Szomori, Szomoriné, Somogyi, Nagy Pál és Báródi Kató vitték a darabot nagy kedvvel és nagy sikerrel.

Szombaton a **Tiszturak a zárdában** ment. A régi francia iskolának ezt a híres operettejét kifogástalanul játszották és énekeltek. Halmos, Kozma és Somogyi a férfiak közül, Mezei Margit és Görög Olga a nők közül tüntek ki. Igen jók voltak a karok, melyek mint télen is Andor Zsiga karmester szorgos munkáját dicsérik.

Vasárnap, július 2-án **Hercegisasszony**, Lehár operetteje. A Lehár Ferenc alkotta operettek közül a Hercegisasszony a Luxemburg grófjával és Cigányszerellemmel körülbelül egyidőben keletkezett.

Népszerűsége nem akkora mint a másik kettőé, azonban ugy librettoja, mint zenei tartalma messze felette áll akár a Cigányszerelem, akár Luxemburg grófjénak. Zeneje nem banális operette muzsika, hanem komolyabb zene, tartalmas invenciózus a vig operai mértéket megközelíti.

Természetszerűleg a nehezebb darab fokozottabb mértékben teszi próbára az előadó személyzetet: lehet mondani egy próbaköve az operette társaság minőségének.

És a próbát a társulat fényesen kiállotta. Kerek, összevágó, minden részletében jó előadást láttunk.

Halmos Gyula (Hadzsi Sztavrosz) már külső megjelenésében is illúziót tudott kelteni. Alakja, kifejező játéka őt erre a szerepre praedestinalja; magas baritonja a partienak nehézségeit könnyen veszi, szép megérdemelt sikere volt; Mary-Annal való párjelenete, melyben két igazi művész egyesült, hogy a nagy zeneszerző gondolatát visszaadja, nagyon, de nagyon sikerült. Lányát (Fotinit) Kassai Rózi játszotta elragadó kedvességgel és biztos énektudással. Kozma az amerikai tengerész kapitány, H. Lévy Berta az amerikai mama, ki mindenkinek az arcszínéhez gratulál, Somogyi a penzionált rabló-nevelő, kiválóak voltak.

Mary-Annt az amerikai lányt, ki szerelmes Sztavroszba és akibe belészeret a bandafőnök, Görög Olga játszotta. Játéka és éneke állandóan lekötötte a közönség figyelmét.

Még a színpalak közt, midőn elkezdte belépőjét énekelni, a szenzáció futott végig a közönségen. A visszafojtott lélekzet a belépő végével valóságos tapsviharrá változott. Nagy valcer áriáját, az ősz és tavasz dall nagy és szép sikerrel énekelte. És ami nála óriási előny, szövegkiejtése rendkívül tiszta és játéka kitünő. Hisz voltak itt Zomborban, akár mint vendégek, akár mint szerződött tagok, jóhangu énekesnők, de ezek játszani nem tudtak. Görög Olgában a játék és ének egyesülnek és evvel az egyesült két tulajdonsággal viszi diadalra az operetteket. Kiváncsian várjuk újabb és újabb szerepeit. A zenekar Andor Zsiga vezetésével nagyon szép munkát végzett.

Újra és újra hangoztatjuk, hogy a közönség saját maga ellen vét, ha az élvezetes előadásokat nem látogatja. S.

CSARNOK.

Tanulmányi kirándulás a Balaton körül.

Irta: **Horváth Dezső** zombori polgári iskolai tanár.

A tavasz verőfényes, fakadó pompája kicsalt bennünket az alma mater falai közül, hogy vidám gyermekesreaggal utrakelve, a természet remekeiben és a távoli emberek munkájában gyönyörködünk. Dübörgő mozdonyunk, szelid habokon végig sikló hajónk útján feltárultak hazánk egy vidékének természeti szépségei, megragadták és felemeltek lelkünk érzéseit; amit pedig az ember évezredek óta meg nem szünő, a jelenben lázasan folyó munkája élénk varázsolt: szellemünket művelték annyira, hogy megszerettük kirándulásunk fénypontját — a Balatont.

Junius 3-án delután indultunk el, hogy a baja—bátaszéki vonalon célunkhoz jussunk. Baját pár óra alatt megtekintettük. Érdeklődéssel néztük meg az ország egyik kiváló tanítóképzőjét, Tóth Kálmán szobrát, a hajók téli vesztelő-helyét — Sugovicát. — A következő kiszálló állomásunk Veszprém volt, hova másnap reggel érkezünk meg. E völgykatlanban fekvő, a Bakonytól körülzárt város úgy régiségénél, valamint szépségénél fogva figyelmet érdemel. A folytonos esőzés dacára szorgalmasan szemlélődünk. A város terméskőalapon nyugvó, magyaros-stílusú színházát csin, praktikus építkezés, kitűnő akusztika jellemzi. Innen kijövet, feltűnt keleten egy, a török hódoltság idejéből megmaradt karsu minarettorony, melynek hasonmását a Mátyás-templom mellől nemrég bontották le. A színház mögött van a püspöki park, mely a megyeház felől nézve gyönyörű látvány. Kies völgykatlanban fekszik a tavasz friss zöldjétől pompázó, jól gondozott park, melyet paloták védnek meg. Ezek egyike szemlélődő helyünk: a megyeház, melynek egy ifju, 10 éves nevezetessége, Veszprém muzeuma. A város történetét láttuk lerakva itt, hisz az anyagot a környék szolgáltatta. Láttuk a különböző korok foglalkozását feltűntető másolatokat, őskori primitív kő, csonteszközöket, agyagedényeket és az ősembert díszítő kőszötyűket, pereceket, gyöngyöket stb. A rézkorszak gazdag és változatos anyaga következett ezután. A kelta produktumok (főképpen jól formázott agyagedények) figyelemre méltók. A római-kor izlését falfestmény- és mozaikmaradványok dicsérik. A fegyverszoba a török hódoltság, a szabadságharcok emlékét őrizi. Van ezenkívül egy kis hazai és világtörténelmi gyűjtemény. A vidék gazdag lelőhelyei a muzeumot napról-napra gazdagítják.

Utunk most a várnak nevezett dombtető felé vezetett, melyet Heister ágyugolyói ékesítettek fel. A falról gyönyörű kilátás nyílik a Bakony felé és az előttünk lomhán elnyúló Benedek-hegyre, melynek vulkánikus kőzetében a magatut vájt s útjában a barlangok sorát létesítette a Séd nyugtalan vize. Betértünk a románstílusú püspöki templomba, mely kisméretű ugyan, de restaurálása a sokféleképpen átvedlett, de főképpen bizánci jellegű feltűnő stílusát az alapformához vitte, gyönyörű freskókkal díszítette és két egyszerű, de impozáns oszlopsorral három hajót létesített. Alatta kriptá van, mellette a községhelyen merészen elhelyezett püspöki rezidencia áll és ennek tövében a szent István korabeli templom helyén a történelmi nevezetességű Gizella-kápolna látható. Sajnos, ezt belülről meg nem nézhettük.

Ezen tanulságos tapasztalatok után elhagytuk Veszprém városát és vonatunk vadregényes vidéken ereszkedett le a Balatonhoz Füred felé. Az utmenti domboldalakat cserjék és erdőségek borítják, itt-ott kies helyen épült villák suhantak el, majd a töltés mentén hatalmas, vastartalmu kösziklák torlódnak egymásra, hol robbanás csinálta a mozdony útját. A hepe-hupás talaj végül lankásan ereszkedik le a Balaton partjához. Megláttuk a magyar tengert! Mig gyermekeink énekszóval köszöntötték ezt, addig szemünk végigfutott a csillogó, kékeszöld vízfelületen. A köd — esős idő lévén — meglehetősen nagy volt, utját szegte látásunknak és a somogyi partot teljesen elfőlte. Így a mérhetlen tenger hatását éreztük mindaddig, míg a mocsaras part zombékja, nádasai és a Balaton törpe gőzösei, fürge kis vitorlásai ábrándozásunkból ki nem zökkentettek.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

P. J. Zombor. Ilyen gyalog verszettel nem zavarjuk csendes nyugalmát.

M. G. Szilbács és K. B. Palánka. Kérésüket legnagyobb sajnálatunkra nem teljesíthetjük, mert a forrás, melyből a hírt merítettük, eddig mindig teljesen hitelre méltónak bizonyult s jóhiszeműsége ez esetben is biztos meggyőződésünk szerint minden kétségen felül áll. Legfőleg, ha óhajtják, a hírek második részét, mint a valóságnak meg nem felelőt, visszavonjuk. Ezt nagyon szívesen megtesszük s ezzel, azt hisszük, az érdekeltek is megelégedhetnek. Kérjük szíves értesítésüket.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Az ügyeimmel és a renitens bulkeszi-ág. h. ev. egyház ügyeivel foglalkozó fővárosi lapok azon állítása, hogy hónapok óta fizetést nem kapok, nem felel meg egészen a valóságnak. Mert mikor a bulkeszi-ág. h. ev. egyházközség ezt az egyhangú határozatot hozta, hogy fizetést többé nem adnak — a vármegyei közigazgatási bizottsághoz fordultam jogorvoslásért s a nevezett bizottság, valamint a főispán ur ömeltősága gyors intézkedése folytán június elseje helyett már június 10-én pontosan megkaptam a fizetésemet, melyet folyósítani is fognak mindaddig, míg nyugdíjamat a palánkai kir. adóhivatalnál ki nem utalják. A pörököt illetőleg meg kell jegyezni, hogy igen is éles ellentétek vannak köztem és a bulkeszi-ág. h. ev. egyház között, amelyben jelenleg a parasztszocializmus, de a java csak akkor fog következni, ha majd a szükséges adatok összegyűjtése után egy a vármegyei közigazgatási bizottsághoz benyújtandó beadványomban bevádolom a bulkeszi-ág. h. ev. egyházat s megbüntetés végett a község minden vétkét és bűnét fel fogom sorolni. Akkor majd a rendes községek sorába fog zökkenni s a törvény útján fog előre haladni a rossz hírű renitens Bulkeszi is. Erre előre megjegyzem, nem a boszu vezet, mert magam is örömmel venném már tudomásul, hogy egykori lakóhelyem, Bulkeszi községe kiábrándult és megjavult. Vederemo.

Palánka, 1911. június 29-én.

Hazafias tisztelettel

Gotthárd Sámuel,
bulkeszi-ág. tanító.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szíves tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezűleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szíves figyelmébe ajánlva, vagyok
20-2 kiváló tisztelettel

Lugmerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tózsde mellett.

MESSINGER és OFNER

:: céghez egy ::

PÉNZTÁRNOKNÉ

rögtöni belépésre kerestetik.

4097. kig. 1911. szám.

Pályázati hirdetés.

Hódság községben üresedésben lévő községi orvosi állásra f. é. május hó 20-án 3039. kig. 1911. sz. a. kiírt pályázati hirdetményemet oda módosítottam, hogy a pályázati határidőt **f. é. július hó 15-ig** meghosszabbítottam.
Hódság, 1911. június 21.

Rumbach Lajos,

2-2

tb. főszolgabíró.

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort eséplők, szecs-kavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50-15

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolesőbb üzem és a legolesőbb motor a világon!

Uzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Bácskában

egy 15 év óta fenálló **vegyeskereskedés** családi viszonyok miatt eladó.
Évi forgalom 40—50,000 korona.

6522/tkvi 1911. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Spitzer Márk és fia cég végrehajtónak Odry András és neje Csernyus Erzsébet végrehajtást szenvedők elleni 500 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és járásbíróság területén lévő, Nemesmilitics község területén fekvő: 1. a nemesmiliticsi 1250. sz. betétben A. I. 1—3. sor, 101—103. hr. 52. ö. i. sz. Odry András s neje Csernyus Erzsébet tulajdonául bejegyzett 1 h. 1532 jöszágtestre 1497 kor; — 2. a nemesmiliticsi 32. sz. betétben A. I. 1—7. sorsz. 5437—5443. hr. sz. 2 h. 627 □ öles ingatlanból Odry Andrásné sz. Csernyus Erzsébetet $\frac{1}{2}$ részben megillető jutalék és pedig a C. 2. sorsz. a özv. Csernyus Ferencné sz. Kanyó Emerencia javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog terhével, ha azért legalább 300 kor. ígértetnék, — ellenesetben ezen haszonélvezeti jog terhe nélkül 298 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte

Az 1911. évi augusztus hó 3. napján délután 9 órakor Nemesmilitics községében tartandó nyilvános árverésen a fent körülírt ingatlanok közül a nemesmiliticsi 1250. sz. betéti ingatlanok az utóajánlatot tevő által ígért 7700 kor, — a nemesmiliticsi 32. sz. betétben felvett ingatlanok pedig az utóajánlatot tevő által ígért 1210 koronán alul el nem adható.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígértet nem tétetett, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek jelentetik ki.

Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kinstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. e. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. e. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól töltött árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1911. évi június hó 19. én. **Radány** s. k., kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Weber,

telekkönyvvezető.

Zombor város üzleti tájékoztatója.

Bácsmegye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Szalámi! Tisztán sertéshusból készült szalámi különként 2 korona 20 filléért, valamint csemege-szalonna különként 2 koronájával kapható **Bogdán István** hentesüzletében Zombor, Zrinyi-utca 9.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatkelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batisztok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Varga Kálmán butorműasztalos Zombor, Kules-utca 7. sz. Készít legmodernebb kivitelben családi és uri szobaberendezéseket minta szerint pontos kivitelben; menyasszonyi butorok versenyképes árban úgy bel-, mint külföldi gyárakkal szemben.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.” — Nagy raktár **divatkelmekben és vászonneműekben.** — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca. 50—19

Ehrlich Nándor fia épület- és disztribúdos vizvezeték, fürdő és closet-berendezési vállalat. Állandó nagy raktár konyhaberendezési cikkekkel. Rákóczi-ut 6. sz. Zombor.

Raics József polgári és katonai férfiszabó Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Dobozkészítés. Gromilovits András könyvkötészet (Zombor, Zrinyi-utca 1. sz.) dobozkészítésre berendezte és e szakmába vágó mindennemű dobozkészítést elvállal. Kataszteri birtokiv rendező dobozok állandóan raktáron. Könyvkötői munkák a legrovidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Sztanisits Milán üveg, porcellán, lámpa, ivókészlet, tükör- és képkeretraktára Zombor, Szent-György-tér, a városházával szemben. Új épületek beüvegezése, valamint e szakmába vágó összes munkák elvállaltatnak.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészet Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Ugry István kályhás és agyagárugyáros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányú I-a Chamotte kályháját, tűzhelyeit stb. áruit. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltetnek.

Biebert János férfiszabó Zombor, Tökölly-ut 12. A lelegeánsabb ruhák a legrovidebb idő alatt elkészíttetnek. Szolid árak!

Höger Márton butor-asztalos Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal háló- és ebédlőszobák berendezését, valamint e szakmába vágó összes munkák elkészítését.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 44. sz. — Nagy raktár kész síremlékek és butor-márványlapokban. Márvány-füreszelés és csiszolás.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.

Kisebb kőmivesmunkákat, ugymint: átala kításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabc és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőmivestermester Zombor, Orgona-utca 38.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Nagy. butoreladás! Olcsó! Jó! Tartós! **Özv. Adler Adolfné** butorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye Zomborban, Kossuth Lajos-utca. Főraktár: Sándor Béla-utca 9. — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rókus-utca 21. — Belföldi és porosz kőszén, továbbá koks és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Koks és szén wagonként nálam megrendelhető.

Nagy raktár elsőrendű zongorák és pianókban **Raab Károly** hangszerkészítőnél, Zombor, Zrinyi- és Orgona-utcában. — Legolesőbb zongora-kölcsön intézet. — Javítások és hangolások elfogadtatnak.

Igazság. Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. Egész évre 2 korona.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képkeret raktár: Scherer M. Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpitozott butorjavítás, képkeretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolesőbban készít **Goeser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

Bittermann N. és Fia

könyvnyomdája

:: ZOMBOR, ::

a vármegye palotájában

Csinos és izléses nyomtatványok a legrövidebb idő alatt készülnek.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.